

Spise in dopise prosi in vzprejema uredništvo, naročnino pa založništvo.

G. g. naročnike prosimo, da bi blagovoljno v pravem času pošiljali svojo naročnino!

Da se zdravi in veseli vidimo o novem letu!

Uredništvo.

Založništvo.

Pouk v petji.

Važno mej predmeti ljudske šole je petje; nahajamo ga užé mej nauki stare šole. Ne morem si je misliti učilnice, v kateri bi se z veseljem ne gojilo petje. S kako radostjo zapojó učenci pesmico konec ure; kako moško korakajo pri telovadbi, pojoč primerno pesem!

Dal gojiti se mora petje v ljudski šoli, kajti ž njim se blaži srce, patrijotični čut se oživlja in krepi; in v šoli, kjer se pridno prepeva, je domá pravo veselje, pravo življenje.

Kakor pa vsak predmet učitelju in učencem daje več ali manj opraviti, tako je tudi s petjem. Zeló ubogi na duhu in na telesu pridejo otroci v šolo; učitelj jih še le vadi, da opazujejo in poznajo sebe in stvari okolu sebe. On jim vzbuja in gojí razne čute. Mej slednjimi je pa gotovo sluh, oziroma posluh, najmanj izobražen, a za petje naj bolj potreben. Marsikaterega učitelja to tako prestraši, da si misli v začetku šolskega leta: „Novinci nimajo nič posluha, kako jih bodem li poučeval v petji“. Poje morda potem le z nekaterimi, a za učence brez posluha se ne briga, kar pa nikakor ni prav. Pouk v petji ovira zraven še tudi to, da šola nima za ta pouk primernih učil. Za vsaki drugi predmet ima učitelj več ali manj pripomočkov, a pri pouku v petji mu jih primanjkuje. Poglejmo n. pr. računstvo! Če se učitelj tudi brez kake posebne priprave strogo ravná po dr. Močnikovi računici, gotovo imel bode naposled vendar le poveljen uspeh; ni mu dolgo premišljevat, na kak način bode to ali ono otrokom dopedoval. Kakšne pripomočke pa imamo za pouk v petji? „Stenske table“, „Nedvedov „Slavček“, Stegnarjev „Šopek mičnih napevov“ in Foersterjevo „Pesmaričico po številkah“, to so menda vsi naši pripomočki pri tem predmetu. V 4. šolskem letu predpisano je užé petje na podlogi notnega sestava. Kako bi vendar tó učitelj potreboval kakega „kažipota“ v domačem jeziku, kakor jih imajo za ta uk učitelji drugih jezikov!

Za 4. šolsko leto pravi učno navodilo mej drugim: „Hierauf folgt die Einübung eines Liedes mit Secundengängen auf Grund der eingeübten Arten der Noten und des Taktes“. To se meni pač zdí, da se preveč zahteva. Pa vse bi še bilo, ko bi učitelj imel za to dosti pripravne tvarine, a iskati in predstavljati si jo mora iz raznih tujih knjig.

Poučevanje petja na podlogi notnega sestava dela marsikateremu učitelju premnogo preglavice in težav. Vidi se, da je tó učno navodilo pretirano; stvar se menda zahteva le na papirji; izpeljati se pa istinito ne dá. Ne trdimo, da bi se učenci s prav dobrim posluhom in posebnim veseljem do petja ne navadili užé v ljudski šoli peti sekund, terc, kvint in oktav, a drugih intervalov težko. Ne verujem pa, da bi se kje učenci naučili toliko peti po notah, da bi zapustivši šolo, peli „ex notis“.

Dobro napredovanje v petji mnogo zadržuje tudi preveliko število učencev. Učitelj sicer kmalu spozná, kdo ima dober glas ali posluš, kdo pa ne. Kjer je malo učencev, recimo na večrazrednicah, se onim sè slabim sluhom pomaga. Učitelj take otroke ljubeznjivo vzpodbuja, naj pojó bolj glasno, bolj tiho i. t. d. Otrok dobí pogum in kmalu glas zadene. Kjer je pa preveč učencev, tam učitelju ni mogoče, da bi se ukvarjal z vsacim posebej; on gré z večino dalje. Mnogo učencev sè slabim sluhom zaostaja, čemur pa učitelj ni toliko kriv. Ako učenci ne hodijo redno v šolo, zadržuje to ne le pouk v drugih predmetih, temuč tudi pouk v petji. Posebno važno pri petji je torej ponavljanje. Glavno vodilo pri petji naj bode: „Ne veliko in slabo, a malo pa dobro!“ Kaj pomaga učencu, če zna prav mnogo pesmic le površno peti, in od vsake le prvo kitico? Učí naj se natanko; pesem, besede in arija naj postane neizgubljiva učenceva lastnina.

Da bode tedaj učitelj v petji uspešno poučeval, naj posebno pri začetnikih pridno gojí „vaje za sluh“. Naj jih kmalu seznaní z različnimi glasovi; poje naj ž njimi take glasove. Te vaje naj se gojí dolgo časa na nižji stopinji; pa tudi na srednji in višji naj se popolnem ne opusté. Kakor pri drugih predmetih, tako je posebno še pri poučevanju v petji (muziki) učitelju treba naj lepše učiteljeve lastnosti — potrpežljivosti.

Ta naj odgojitelja nežne mladine nikdor ne zapustí! Čisto narobe bi tedaj bilo, ako bi se pri tem predmetu prestrogo ravnalo. Ljubeznjivo in milosrčno naj učitelj pomaga in vzbuja, kjer vidi, da je treba učencem pomagati in jih vzbujati.

Prav dobro nam je došel Nedvedov „Slavček“. Vsak učitelj naj ga rabi, preskrbí naj si ga, če je le mogoče, vsaj nekaterim učencem, in uspeh bode velik, to je pri petji po sluhu; a za petje po notah še nimamo návoda, po katerem bi se ravnali. Posebno nekaterim mladim učiteljem dela to mnogo preglavice. Mnogo skrbí in težav jim stvar napravlja, ker se je ne vedó prav poprijeti. Prav želeti bi tedaj bilo, da bi nam kdo preskrbel kako praktično navodilo pri pouku v petji na podlogi notnega sestava.

Izvrsten pripomoček pri pouku v petji so gosli. Vsak učitelj naj bi se navadil toliko igrati na gosli, da bi znal gosti navadne šolske pesmi. Tudi harmonij se priporoča, vendar ni tako zeló priročen, ker se pri njem red težje vzdržuje.

Priprava iz posameznih predmetov za vsako uro je slehernemu učitelju potrebna. Zeló naopačno bi tedaj bilo, ako bi kdo menil, da za petje ni treba nikake priprave. Dobro naj učitelj pred uro premisli, katero in kako pesem bode poučeval v tem razredu, katero v onem. Premisli naj, se li prilega pesem starosti in zmožnosti učencev, letnemu času i. t. d.

Glavno pravilo pri poučevanju v petji pa je tudi: „od lehkega k težjemu, od prostega k zloženemu“. Vedno naj navdaja in vodi učitelja prava ljubezen do šole in njemu izročene nežne mladine; s potrpežljivostjo naj opravlja svoje dolžnosti, in trud njegovega delovanja in poučevanja v petji ne bode zaman.

Š—t.

Ženska vzgoja.

(Spisuje Jos. Ciperle.)

20.

„Keine schönere Farb des Gesichts der Jungfrauen schattirt, als die rothe. Dieses ist von der Schamhaftigkeit zu verstehen.“ P. Abraham a St. Clara.

Dekleta, bodite sramežljive! In v resnici ni lepše barve na vaših licih, nego rudeča, koja naznanja sramožljivost. Toda pardon! tako govori oče Abraham od svete Klare. Oj oče Abraham, ti užé počivaš v gospodu par stoletij! Mogoče, da je bilo to takrat, ko